

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
Helyben: Vidéken:
Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
Negyed évre . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 50 fillér. —
Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közle-
mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
= Pandató-utca 27. szám. =
Kiadóhivatal:
„Pannonia“ könyvkereskedés
Baross-utca 6. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.

III. évfolyam

1906. augusztus hó 26.

34-ik szám.

„PANNONIA“ Baross-utca 6.

≡ AZ ÖSSZES ≡
HELYBELI ISKOLÁKBAN
AZ 1906/7-ik ÉVBEN, HASZ-
NÁLANDÓ TANKÖNYVEK
FÉLÁRON
IS KAPHATÓK A
„Pannonia“
könyv-, papir-, rajz- s írószer kereskedésben
Baross-utca 6-ik szám alatt.

KÖNYVNYOMDA
KÖNYVKERESKEDÉS

Tanszerek dús választéka.

RÉTAY és BENEDEK

Oltárepitő és templomberendezési műintézete, egyházi szerek és zászlok gyára, elvállal templomok teljes berendezését, felszerelését, kifestését és kikövezését.

BUDAPEST, IV., Váci-utca 59. szám.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca 572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegyítisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle cukrázda mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem a legmodernebb alapon lett átalakítva és meg-nagyobbítva s így a nagyérdemű közönség legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok mindennemű uri-, női és gyermekruhákat, csipke és tunisz függönyöket, bútorszöveket, napernyőket, keztüket és mind e helyen fel nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban és a legszebb kivitelben. Festek vagy vegyileg tisztítok.

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő alatt eszközölök.

Szíves pártfogást kér

Milus János.

selyem, kelme festő és vegyítisztító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

mélkül ne együnk levest.

Földbirtokos és gazda urak!

Van szerencsém tudomásul adni, hogy a legjobb minőségű **zsák** és mindennemű **ponyva eladását** és **kölcsönzését** a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

Gazdasági lópakrocok is nagy választékban **legolesőbban** kaphatók.

Kivánatra árjegyzékkel készséggel szolgálók.

Teljes tisztelettel

Grünwald Lajos,

zsák ponyva és lópakroc raktára.

Komárom, Baross-utca 76. szám.

Maitz-féle sörcsarnokkal szemben.

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszombeni Földhitelintézet“ kizárólagos képviselőjében a t. háztulajdonosok és földbirtokosok szíves tudomására hozni, hogy a pénzügyi viszonyok alakulása folytán

törlesztéses kölcsönök

ujabban a következő kamatlábak mellett engedélyeztetnek:
1000 koronától 30.000 koronáig terjedő kölcsönöknél évi 4 1/2 % alap kamatra 30.000 koronánál magasabb kölcsönöknél évi 4 % alap kamatra.

A kölcsönök **készpénzben** fizettetnek ki! Magasabb kamatu kölcsönök konvertáltak. — Minden ügy két hét alatt elintéztetik.

Tisztelettel

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom
Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)

Két jó házból való vidéki iskola növendék szeptember 1-ére teljes ellátással elfogadtatik. Cím a kiadóhivatalban.

Vidéki izr. szülők, gyermekei kik Komáromban tanulnak olcsó lakást és ellátást kapnak **Háber Mór**nál Komárom, Megye-utca.

Fonciere, Pesti biztosító intézet Budapesten.

Alapított: 1864. évben.

Részvénytőke és tartalékai 33 millió korona.

Az intézet igen mérsékelt díjak mellett biztosít: **Tűz-, jég-balesetből** eredő károk, továbbá **betöréseslopás, üvegtörés és szálitmány-károk** ellen, valamint különböző módzatok és a **az ember életére** legkedvezőbb feltételek mellett.

Felvilágosítást bármikor legnagyobb készséggel nyújt az intézet ujonnan szervezett helybeli főügynöksége.

Iroda: Vágdunator és II. Rákóczy F. utca sarkán,

Weisz Sámuel fakereskedő házában.

TELEFON 51. SZÁM.

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
 Negyed évre . . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
 Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 50 fillér. —
 Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyiltéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közölhetnek.

Szerkesztőség:
Pandató-utca 27. szám.
 Kiadóhivatal:
„Pannonia“ könyvkereskedés
 Baross-utca 6. szám.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

III. évfolyam

1906. augusztus hó 26.

34-ik szám.

Emelkedik a pótdadó.

Fujdogál már a városi pótdadó emelkedésének szele; csendesen és alattóan lengedez még most, mint a berkek alján vagy a ligetek árnyában suttogó játszi szellő, mely incselkedve lebbenti meg a fák leveleit. A láthatáron simán usznak a báránnyelők, a romboló viharok még semmi nyoma sincs; de a szellő méhében hordja a pusztító vihar magját, amely városunk pénzügyi és gazdasági terét fenekestől felfogja borítani; a csendes borulat vészese felleggké növekedhetik, melynek zugó áradata mély mosásokat váj a város adó-fizető polgárainak máris nehéz anyagi viszonyain.

A pótdadó emelkedésének réme már a közelben kísért, városunk pénzügyi viszonyainak megrendülése, mint a közel jövő eseménye fenyeget benünket. A *látzólag* kedvező helyzet, amelyet mesterséges uton teremtettek meg és tartottak fenn pár évig, rövid idő alatt véget ér, városunk háztartásában nehéz és aggodalmas állapotok fognak beállani.

A város szócsove, a régi rendszer és érdekszövetkezet uszályhordozója, amely mikor négy éve a városi főszámvevő feltárta a városi gazdálkodást szinte neki vadulva rohanta meg e nyilt őszinteségeért, most már egyengeti az utat a pótdadó emeléshez és körmönfont okoskodásokkal igyekszik hangulatot kelteni a bekövetkező kellemetlen eseményhez. Még azt is beismerik, hogy a mai helyzet „ügyes leleplezése volt a tényleges állapotoknak“. Ez csak papiroson volt meg, de a valóságban nem.

Hát hiszen a legutóbbi közgyűlésen ki is derült, a méntelep telkére felvett 32000 korona is csak papiroson van, de a valóságban nincs meg, ezt azért újra meg kellett szavazni és a pótdadóból kell majd kifizetni az újabb kölcsönt, pedig a nagy kölcsönből lett volna kifizetendő. A regalé kötvényekből még meglevő összeget szánták rá, de nem hisszük, hogy a miniszter jóváhagyja a város e törzsvagyonának elköltését. A város pénzügyi műveletei tehát csak papiroson vannak meg; a pénztár azonban már üres, a milliók

elfogytak, kifizetetlen adosságok és kiadások vannak hátra, és más mód nincs, minthogy az adófizető polgárság zsebeiből töltsse meg újra a város a pénztárt. A pótdadót föltétlenül akarva nem akarva emelni kell; a város gazdálkodása, bő költsége igy boszulja meg magát az adófizető polgárok zsebeiben.

Hát csakugyan lehetetlen, hogy az *alacsony pótdadó kulcs továbbra is fennmaradjon?* No lám! Pedig amikor leszállt a pótdadó százalék, szóval, sippal, dobbal, trombitával hirdették a nagy-szerű műveletet, hogy sikerült a pótdadót leszállítani, noha a város polgársága egy fillérrel sem fizetett kevesebbet mint azelőtt, sőt többet; mégis azt akarták elhítenni, hogy leszállt a pótdadó, pedig csak a százalék száma lett kisebb mint azelőtt, mert az állami adók emelkedtek. Így tették bolondá a közönséget s így ámitották el a polgárságot.

Mindez csak arra való volt, hogy a „vezetők“ a népszerűség napfényében fürödhessenek. A pár évig tartott dicsőségnek azonban most már vége van. Most beismerik, hogy az eddigi rendszer

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

TETEMRE HIVÁS.

Írta: Szende — Dárday Olga.

Paff! és egy kis testnek lassu esése a levelek között. — Megvan! — kiáltá Jenő, feszült figyelemmel tekintve föl a fára. Tegnap öt üveggolyóért becsérlette szomszédék Paljának gummipuskáját s azóta lödöz vele szüntelen. A nagy tölgyfán erős csicsergést hallott s belelőtt a lombokba. A lövésre reákövetkező nesz elárulta neki, hogy a csicsergők egyike találva van.

A nesz elmúlt. Jenő fürkészve nézett az ágak közé . . . Nem hullott le semmi . . . Ovatosan körüljárta a fát . . . semmi! Még egy párszor fellőtt reá . . . semmi eredmény. Boszankodva távozott.

Paff! a vigan csicsergő verébtársaság rémülten fölrebbent. Ijedt lármájukba belevegyült a legfiatalabb veréb fájdalomkiáltása, ki eszméletét veszve hanyatlott le az ágról, lejjebb, lejjebb . . .

Mikor ismét magához tért, a legerősebb ágak egyikén találta magát. Megrázta tollait

s fölemelte szárnyait, hogy utána repüljön társainak, de panaszos hangot hallatva, ismét lebecsátotta őket.

Jobb szárnya béna volt, patakozott betőle a vér. A kis állat felborzolta tollait s sebes szárnyát fáradtan leeresztette. Mindig erősebben lélekedett. Nemsokára fejcséjkjét is behuzta a tollak közé. Lélekedete oly nehéz lett, hogy az egész kis tollas test megremegett. Elfáradt. Fölhuzta egyik lábát, ezután ismét lebecsátotta és fölhuzta a másikat. Így ült sokáig. Néha hátravetette fejét s csőrével levegő után kapott, azután ismét ült türelmesen. A nap régen lement. Hűvös estharmat hullott a lázas madárkára. Már szemeit is lehunyta . . .

A falu harangja lassan elkongja a tizenkettőt, a hanghullámok ünnepélyessen zengik át a csendes holdvilágos tájat; még a tücskök is abbahagyták a csirpelést. A beteg madárka összerázkódott, görcsösen verdes szárnyaival, még egyszer fölnyitja apró, fényes fekete szemeit, a fáradt lábcskák hegyes karmai erőteljesen lefoszlanak az ágról, egy halk panaszos csipogás s a kis test életlenül hull le az ágról lejjebb, lejjebb a levelek között, le a harmadik pázsitra a fa alá.

— Nini, mi van itt! Egy kis madár!

— Hol?
 — Hol?
 Az egész gyermeksereg a kis hat éves Évi köré gyűl.

— Alszik! mondá ez ünnepélyesen.
 — Nem alszik felelé a legidősebb, föl-
 emelve a kis állatot, — meghalt.

— Szegény! — Sajnálkozik a többi.
 — Temessük el — ismétli a kórus.

— De előbb meg kell kérdezni a mademoiselle, hogy szabad-e? — inti a többi a nyolcz éves Ilonka, — nem emlékeztek, hogy a multkor is el kellett dobni a zöld békákat és a csigákat?

— Jó, menjünk a mademoisellehez.

Mademiséle, egyike ama igénytelen, szőke, szeplős mademoiselleknek, kiket oly nagy számban importálnak a francia Svájc-ból, ott ült a padon, egy olcsó rémregénybe elmerülve, melyet még az ő „chère Suisse“-jéből hozott magával és már vagy hatodszor olvas át. Ép most várja haza Rogert a csatából. Fölmegy a vártoronyra, lebontott aranyhajával, tündöklő ruhájában. Izgatottan lesi a közelgő porfelleget. Ez ő! ez Roger! leszáll lováról följön a lépcsőn . . . oh Reger!

— Mademoiselle?! szólalt meg egy fölény gyermekhang . . . A torony összeomlik,

műve nem volt egyéb, mint a „számokkal való manőverezés“. A költségvetést persze úgy állították össze a városházán, hogy a bevételeket magas összegekben irányozták elő, a kiadásokat pedig kicsinyben, az eredmény — mint azt már többször elmondtuk az lett, hogy a bevétel csökkent, a kiadás emelkedett; a költségvetés majdnem minden tételénél deficit állott elő, amit azután a nagy kölcsönből pótolgattak, míg a pénz el nem fogyott. A város egész gazdálkodásának és adminisztrációjának ámitás volt az alapja. De bezzeg most azok kérnek tiszta bort a pohárba, akik folyton a zavarosba szeretnek halászni.

Megmondtuk sokszor, hogy az a rendszer, amelyet városunk önkormányzatában és közigazgatásában a *vezetők* a múltban meghonosítottak, rettenetesen meg fogja magát boszulni, de hasztalan beszéltünk, figyelmeztetéseinket rosszindulatú gáncsolkodásnak ígykeztek feltüntetni. De hát a következőknekünk adnak igazat. A város pénzügyeinek szekere kátyuba jutott, s akik oda juttatták, most azok lármáznak legjobban: tessék kihuzni!...

Csak hogy nem elég ez az üdvösséghez, a dolgot ilyen könnyen nem lehet rendbe hozni és a felelősség alól egyszerűen kibujni azzal, hogy sürgetik a baj orvoslását, aminek előidézői ők voltak. Tessék felelősségre vonni azokat akik ide juttatták a várost; adjanak számot sáfárkodásukról. Nem elég az, hogy a törvényhatósági közgyűlés tudomásul veszi, hogy felhatalmazás nélkül költötték el a pénzt. Itt alapos vizsgálatot kell tartani és ki kell deríteni, hogy kiket terhel a felelősség.

De lássuk csak, milyenek is lehetnek a kilátások a jövőre? A költségvetésre eddig, különösen az utóbbi években rá kellett fizetni; csak a múlt

évben is 51000 koronával volt több a kiadás, pedig tudunkkal nagyobb mérvű befektetése nem is volt a városnak, ez az összeg tehát amiatt állt elő, hogy nem volt reális a költségvetés, a szükséglet pedig meg volt, csak fedezetett nem vettek fel rá a költségvetésbe. A jövőre több nagyobb építkezése és kiadása áll elő a városnak. A gázgyár kibővítése, a vízmű kiterjesztése, a méntelep telkének megvásárlása, a főgymnasium építése, a lovassági laktanyához való hozzájárulás, az utcák rendezésének költségei a legrosszabb számítás szerint is évi 60—80 ezer korona több kiadást jelentenek, ha ehhez hozzá vesszük a csatornázási adót a városi pótadó leg-alább is 45—50%-al szökik fel, ami akkor a száz perzentet is túl haladja. Ez a szomorú állapot okvetlen be fog következni, ha csak mesterséges uton nem fogják ismét eltüntetni a pótadó emelkedését. A katasztrófa mely városunk pénzügyeit fenyegeti közel van. A várost 3,150.000 korona kölcsön terheli a négy millió vagyonnal szemben és a város újabb kölcsön felvételéhez kénytelen folyamodni.

Eme szomorú állapotok előidézéséhez hozzájárult még az a gazdálkodási rendszer, amelyet város eddig folytatott. A méntelep telkének megvásárlására most is drága kamattal veszi fel a pénzt, a nagy kölcsönből nyert pénzt pedig olcsón itt kamatoztatta. Nagyon természetes hogy ilyen pénzügyi műveleteknek végre is a közönség fizeti meg az árát.

Az a kérdés már most, hogy a nehéz megélhetési viszonyok között a máris súlyos közterhet viselő polgárság megbirja-e az újabb pótadó emelést?

Rémíteni nem akarunk, de vérmes reményeknek sem nyujthatunk tápot. A közgyűlésnek okvetlen meg kell

keresni a módot a nehéz helyzetből való kibontakozásra; minden téren a legszigorubb takarékosagra kell törekednie.

Az olyan város fejlesztés, amely az adófizető polgárokat teszi tönkre lehet érdekszövetkezetek kalandor politikája, de nem lehet egészséges önkormányzat kifolyása.

Elő hát azzal a nagy takarítással!..

Még a piacról.

Az unalmasságig sokat foglalkoztunk városunk élelmi piacának rendezetlenségével és drágaságával, de nem térhetünk a kérdés felett napi rendre mindaddig, míg a botrányos állapotok megszüntetésére nézve városi hatóságunk részéről valamelyes intézkedés nem történik s rendezettebb viszonyokat nem teremtünk. De felszínen kell tartanunk e kérdést és sürgetjük a bajok orvoslását, azért is mert ez a város lakosságának közvetlen és életbe vágó érdeke.

Óriási vagyont költött el a város uri berendezkedésre, fényezésre, ajándékokra és város fejlesztésre, de a város lakosságának olcsó megélhetésére, a közlelemzésre — a mi minden jóra való városnak elsőrendű feladata, — eddig semmi gondot sem fordított. Magunk is meguntuk már, hogy folyton ezzel a do-loggal hozakodjunk elő, nem is kívánjuk szüntelenül ostorozni közdolgaink vitelét, de mutasson nekünk valaki egyetlen olyan hatósági intézkedést, a mely a lakosság könnyebb és olcsóbb megélhetését mozdította volna elő? Mikor és miként gondoskodott nálunk valaki arról, hogy a fogyasztó közönség olcsóbb, egészséges és jó élelmi cikkekhez jusson? Tett-e valaha lépést a hatóság arra, hogy a fogyasztót az üzerek és kufárok zsarolásától megvédje? Megakadályozta-e, hogy a nagynehezen piacunkra kerülő

Roger visszahanyatlak a ködbe és ő maga, a szép, az aranyhajú hercezkisasszony helyett ismét a kis szeplős mademoiselle, s minden csak azon a gyűrűt, sárgult lapon van, melyen most fut végig egy nagy fekete hangya.

— Mademoiselle, rögarde! Szabad eltemetni.

Mademoiselle, ki megszokta, hogy minden percében holmi füvet, követ hoztak neki külön megbámultatás céljából, föl sem pillantva, szórakozottan felelé:

— Oui, oui, c'est tries bean, mes enfons — s ismét belemélyedt könyvébe.

A gyermekek buzgón hozzáfogtak a temetés előkészületeihez. Ilonkának van egy szép kis skatulyája, az épp jó lesz koporsónak. Márta nagylelkűen följánlotta halványkék selyem tüpárnáskáját, azt behelyezték a skatulyába s óvatossan ráfektették a madárkát. Miklós két vesszőből keresztet csinált s összekötözte egy piros szalaggal, melyet Évike rövid szöke czopfocskájáról oldott le. Laczi meg játékszerét hozta elé s leterítette Márta kis fekete kötényével gyászokcsinak. A kis leányok virágot szedegettek, hogy tele hintsék a ravatalt, a fiúk meg elmentek helyet keresni a sírnak. Közmegegyezés szerint

a kert melletti ribizlibokor nyilvánított legméltóbb temetkezési helynek.

Hozzáfogtak az ásáshoz. Laczi tollkése rögtön eltört. Kerítették egy hegyesvégű fadarabot. Nem mentek vele semmire.

— Menjünk Jenőért, talán ideadja az ásóját, vagy talán meg is ássa a gödröt indítványozta Miklós. Rögtön el is küldtek egy deputációt.

Jenő, a legidősebb fivér, ki tizenhárom évének magaslatáról kicsinylőleg nézte testvérei gyermekes játékeit, soha sem tartott velük. Nemsokára hozták őt nagy viadallal, ásójával együtt. Előterjesztették neki kérelmüket, ássa nekik egy lehetőleg nyégyszögű gödröt.

— Minek? — kérdé Jenő.

— Majd azután megmondjuk — titkolóztak fontoskodva a kicsinyek.

Jenő fölhuza szemöldökeit, vállat vont és hozzáfogott az ásáshoz. Nemsokára meg lehetős szabályos gödröt hozott létre.

— Mi lesz most? — kérdé ezután nyersen.

— Mindjárt jön a temetés — felelé Miklós, a faszor felé mutatva.

Lassu, ünnepélyes menetben közeledtek a gyermekek, meglehetősen összefüggéstelen

gyászdalokat zengve. Elöl Laczi, ki azalatt hamarosan magára vette anyja fésülőköpenyét, kezében a rögtönzött keresztel, utána a többiek, komoly arcokkal vizsgálva Buksit, kedvenc kutyájukat, melyet a halottas kocsi elé fogtak. A menet megált a sir előtt. Jenő kíváncsian hajolt le a kocsihoz, hogy szemügyre vegye a halottat, testvérei néma rémületére levette a kocsirol a fölvirágzott kis koporsót. Ott feküdt a kis halott a világoskék selyempárnán, szárnyainak egyike megtörtén lógott le, az apró lábak mereven álltak fölfelé a göresösen összehuzott karmokkal. A fejcske kissé félre volt konyulva, a szemek az áttetsző kékes szemhéjaktól borítva.

A pajkos fiuarcz elkomolyodott, a dacos piros száj szélei megremegtek, két meleg könyvecske tör magának utat a fényes fekete szemekből s folyik le a barna hamvas arczon s onnan reácsöppen a halványkék selyempárnára. A gyilkos könnyei áldozata fölött.

Paff! és egy halk loecsanás. Egy karcsu fialakot tükröztet vissza a kut kisimult vízfölülete. Jenő az, ki egy utolsó pillantást vet gummi-puskája után...

cikkeket kapzsi idegen kereskedők a fogyasztó orra elől el ne vigyék? Minderre csak tagadó választ adhatunk.

Miben is áll hát egy város rendezése s mi a feladata a városnak? Első sorban is az: hogy a lakosság megélhetését biztosítsa s érdekeit megvédje. Komáromban éppen ezzel nem törődik senki. A köztevékenység teljesen kimerül abban, hogy egy romlott rendszert fenntartsanak s a bankok és pénzüzetek részvényeseinek osztaléka minél nagyobb legyen.

Ebben az esztendőben bőségesen áldotta meg az Ég természettel ezt az országot; kedvezőbb időjárást kívánni sem lehetett volna, a gabona elég olcsó is, és városunk éllelmi piacza mégis rengeteg drága, de még nagy áron is alig juthat hozzá a fogyasztó ahhoz, a mire szüksége volna.

Mindennek okát a piac rendezetlenségében találjuk meg. Nincs semmi intézkedés arra nézve, hogy az ismét elárúsítók csak akkor vásárolhatnak, a mikor a fogyasztó szükségleteit kielégítette.

Az uralkodó viszonyok mellett a fogyasztó közvetlenül semmihez sem juthat, mert a mire hozzájuthatna a kofák és ismét elárúsítók s vidéki kereskedők összvásárolták előtte, sőt annyira viszik, hogy a termelőhöz vagy tenyésztőhöz a fogyasztót nem is engedik oda. A baromfira és szárnyasra, a mint a piacra behozzák, a kofák teszik rá a kezüket. Ha a vámonknál nem fogják el az eladót s az a piacra érkeztetett, akkor ott kiveszik a kezéből a baromfit s addig tartogatják, míg a fogyasztó meg nem unja, a mikor aztán ily módon elriasztották, akkor úgy veszik meg, a hogy nekik tetszik s olyan áron adják a hogy akarják. És a fogyasztó erszénye ellen intézett e merénylettel szemben a közönség védelmet nem talál.

Szárnyas, tojás, vaj, tej, szóval a legszükségesebb éllelmi cikkek mind az ismét elárúsítók kezére kerülnek, a kik a piacon valóságos egyedúrusságot üznek. Nem csak az eladó, de a venni szándékozó kezéből is kiveszik a libát, kacsát, csirkét és éllelmi cikkeket és ha ez szólni mer úgy megtámadják, hogy örül a ki elszabadulhat közeliükből.

A marhahus szintén csak elvont fogalomvá válik ma-holnap, mert drágasága miatt még a jobb módúak is csak ritkán juthatnak hozzá, akkor is drága pénzért több csontot kapnak mint húst. A vágóra husosabb és kövérebb marha itt nem kerül, csak sovány, lecsigázott állatokot vágnak, de azért a hus olyan drága, mintha hizott marhát vásárolnának. Persze ezzel sem törődik a hatóság.

Ha már most drágaság uralkodik éllelmi piacunkon, a mikor a piaci árak nagyobb mennyiségben kerülnek eladásra, mit várhatunk akkor később, ha lagyhább lesz a piac.

Évtizedek óta hangzik a panasz a közönség köréből a botrányos piaci állapotok miatt, de a baj orvosolva nincs.

Végre is ezen a helyzeten javítani kell, a független bizottsági tagoknak volna feladata, hogy a piaci szabályrendelet megalkotását sürgessék,

Avagy induljon ki a mozgalom ez iránt a közönség köréből, mert ha tovább is ily rendezetlenek lesznek piaci viszonyaink lehetlenné válik itt a megélhetés.

Iparos-tanoncz oktatás.

Sipos Elek igazgató terjedelmes és részletes jelentésben számol be a város iparos-tanoncz-skolájának 905/6. tanévi működéséről.

A magyar ipar fejlődésének szempontjából sokkal nagyobb jelentőségű dolog az iparos-tanoncz oktatás, mintsem az első tekintetre gondoljuk, mert hiszen ép a jelen időben, amikor a magyar ipar támogatásáról, fejlesztéséről és megizmosításáról van szó, sok függ attól is, hogy iparosaink nevelése miként és mily eredménnyel történik. Erős, életképes ipart csak úgy teremthetünk, ha értelmes iparosokat nevelünk, akik megértve a kor szellemét maguk is a nemzeti törekvések megvalósításán munkálkodnak. Fejlett, versenyképes ipart is csak művelt és szellemileg is képzett iparos osztálytól várhatunk. Nemzetgazdaságunk felvirágzása is attól függ, milyen eredménnyel visszük előbbre iparunkat.

Ama nagy és messze kiható czélok keretében az előttünk fekvő ipariskolai jelentés is hazai iparunk fejlődésének egy-egy határköve gyanánt szolgál. Ez a jelentés élénken világítja meg városunk ipari állapotát is, és a jövő iparos nemzedék értelmi fejlődését.

Az iparos-tanoncz oktatás s ez által a jövő iparosaink szellemi képzése általában elismerésre méltó eredményeket tüntet fel.

Habár iparosaink körében a tanoncz oktatásra nézve itt-ott kívánni valók vannak, mégis iparosaink nagy része átérzi az iskoláztatás fontosságát. Hogy az iparos nevelés mily arányokban folyik azt leginkább feltűnteti az, hogy a mult iskolai évben 424 iparos tanoncz részesült iskolaoktatásban, tehát az összes iparostanonczok beiratkoztak az iskolába. E szerint teljes mértékben foly a tanonczok oktatása.

Az oktatás közismereti tárgyakra és a rajztanításra terjedt ki. A rajztanítás azonban az iskola kívánt berendezésének hiánya miatt nem volt oly sikerrel keresztül vihető, mint óhajtott lett volna.

A tanulók általános áttekintése érdekes adatokat foglal magában a jelentés. A tanulók életkor szerinti száma 12—15 éves koraik 173., 15. éven túl levők 251. Anyanyelv szerint magyar 420., német 2., olasz 2. Érdekes továbbá az ipari foglalkozás szerinti kimutatás, amely feltűnteti, hogy micsoda iparágakban mennyi a tanonczok száma, a miből láthatjuk, hogy mely iparágak vannak jobban képviselve városunkban. Nevezetesen ipari foglalkozás szerint volt:

aranyműves 2, asztalos 25, ács 23, bádigos 7, bogvár 2, borbély 9, csizmadia 48, cipész 35, cukrász 3, czimfestő 1, fényképész 1, fazekas 2, géplakatos 16, hájó-ács 2, hentes 19, kádár 9, kárpitos 3, kefék 2, kertész 7, kovács 5, kőműves 62, könyvkötő 8, kötélverő 1, lakatos 24, mázoló 5, mészáros 11, mézesbábos 2, molnár 2, műszerész 7, nyerges 2, nyomdász 6, órás 2, pék 5, pinczér 2, reszelős 1, szabó 49, szíjgyártó 3, szítás 1, szobafestő 9, üveges 2 és vasesztergályos 1: összesen 41 iparág 424 tanonczozal.

A tanítás a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadott tanterv és utasítás szerint történt.

Az iskoláztatás eredménye a tantestület tagjainak jelentése szerint — eltekintve a gyakran vidéken foglalatokodó építőiparos tanonczok mulasztásaitól általában jó volt; a tanulók fegyelmi magatartása és erkölcsi magaviselete a jelentés szerint dicséretesnek minősített; tanulásbeli előhaladásuk az elméletekben jónak, a rajzolásban kielégítőnek jelezte. Örömmel említi fel a jelentés, hogy a tanulók tanulási vágyát és az ismeretek szerzésére való törekvését eredményesen fejlesztette az iskola.

A jó magaviseletű és kiváló szorgalmu tanonczok közül a tanév végén ösztöndíjat nyertek: Tárnok Géza szabó, Babirák Antal lakatos, és Mészáros Bálint asztalos tanonczok. Hatósági jutalomban részesült osztályonkint négy koronával, 40 korona értékben ötven tanoncz

A tanítézetnél hét rendes és egy helyettes tanító működött.

Megemlékezik a jelentés M á r t o n f f y Mártonnak, az iparos tanoncziskolák főigazgatójának a tanfelügyelő kíséretében történt látogatásáról, aki elismerését és megelégedését fejezte ki a tanítás eredménye felett. Hivatalos látogatást tettek az ipariskolai bizottság tagjai is.

A tanévzáró vizsgán az iparhatóság részéről Sárkány Ferenc főkapitány és Reviczky Béla alkapitány s az ipariskolai bizottság is megjelentek.

Az iparos tanoncziskola működését feltehető igazgatói jelentésből általában azt látjuk, hogy az iskola mindenben iparkodott megfelelni feladatának.

H i r e k.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Hitrichné Fülöp* Viktória és *Pöltel* Irma polgári iskolai tanítónőket és *Bottay* Kálmán polgári iskolai tanítót a IX. fizetési osztályba sorozott tanítónőkké, illetőleg tanítóvá nevezte ki.

— **Elismerés.** A Muzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőse nevében *Szalay* Imre országos helyettes főfelügyelő, a Nemzeti Muzeum igazgatója *Alapi* Gyula vármegyei könyvtárnek a könyvtár érdekében a mult évben kifejtett ügybuzgó működéseért elismerését fejezte ki.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, főtlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légszervi és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkötölthettek azok, a kik a közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel ittek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismeretű füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. Kedvelt borvíz!

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

2
ÁGNES.

forrást, ha gyomor-, bél és légszűruruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

— **Gyászír.** Őszinte részvétet keltett városunkban az a mélyen lesújtó gyász eset, a mely a Hittrich családot öv: Hittrich Sámuelné szül. Stinner Teréziának e hó 18-án 76 éves korában hosszas szenvedés után történt elhunytával érte. A jóságos öreg asszony puritán egyszerűségében mindazok tiszteletét és rokonszenvét bírta, a kik csak ismerték. A boldogultat e hó 20-án az ág. hitv. ev. egyház szertartásai szerint nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Hittrich József városi pénztárnok, Hittrich Ida özv. Hauptmann Imréné, Hittrich Lajos és Anna édes anyjukat siratják, Halálát nagy kiterjedésű rokonság, számos unoka és dédunoka gyászolják. Béke lengjen hamvai felett.

— **A bírósági jegyzők mozgalma.** A bírósági jegyzők országos mozgalmat indítottak fizetésük rendezése és szolgálati pragmatikájuk szabályozása czéljából. A mozgalom egyik czélja az is, hogy a bírósági jegyzők állást foglaljanak az igazságügyminisrér ama kijelentése ellen, hogy a bírói pályán előnyben részesíti az ügyvédi oklevéllel bírókat azok felett, akiknek csak bírói vizsgájuk van. A helybeli kir. törvényszék és járásbíróság jegyzői is csatlakoztak ez országos mozgalomhoz és kiküldötték Radó Benő kir. járásbírói jegyzőt, hogy az országos értekezleten képviselje a komáromi jegyzői kart.

— **A katolikus énekkar sikere.** Megirtuk, hogy a Katholikus Egyházi Énekkar Nagykanizsára rándult a Dunántúli Dalos-Szövetség dalversenyére. A jeles énekkar Molecz Tivadar vezetése alatt szép sikerrel állotta meg helyét és a muraközi közönség értékes ezüst koszoruját nyerte el. A kar kedden délután tért vissza körünkbe. A szép díj Fektor György czukrász kirakatában van közszemlére kitéve. A következő dalosverseny Székesfehérvárott lesz 1908-ban.

— **Az egyház köréből.** Hajós Sándor tatai káplán elnyerte az Esterházy Miklós Mór gróf kegyurasága alá tartozó mezőcsérsi plebániát.

— **Szinészetünk.** Mezei Béla színigazgató, a ki most társulatával Pöstyénben aratja sikereit, a napokban befejezi ottani működését és Komáromba jön társulatával a pótszezonra. Az idei színi évadban Mezei Béla szintársulata csak jó véleményt keltett maga iránt az előadásokkal, a direktor minden lehető elkövetet, hogy a közönség művészeti igényeit kielégítse. A nyári évadot itt akarja befejezni a társulat s hogy Mezei a közönség színpártolását minél inkább biztosítsa, több érdekes ujdonságot hoz színre. Ezek: „Rózsabimbók“, nagy párizsi operette, „Gyöngyölet“ énekes bohózat, „Lebonnard apó“ nagy sikerű francia színmű, „Egy szegény kis lány története“, énekes életkép és Lehár legújabb operettje, „A vig özvegy“. Több érdekes és szép ujdonságban lesz módja gyönyörködni színpártoló közönségünknek a befejező szezonban. — Mezei Béla szintársulatának pöstyéni működésére vonatkozólag az egyik fűrdői levélből vesszük ki a következőket: „Mezei Béla társulata ma-holnap 4 hét óta működik Pöstyénben a közönség legnagyobb elismerése mellett, ezt legjobban igazolja az a tény, hogy az idegen ajku fűrdői közönség is a nyári színpályán lel egyedüli szórakozását, örömet. A társulat tagjait látuk operában, operettben, vígjátékban, bohózatban, drámában, népszínműben és elmond-

hatjuk, hogy Mezei Béla igazgató gárdája derekasan állja meg helyét a színpadi termék bármelyikében. Műsora elsősorú, a darabok kiállításai stilszerűen szépek, e tekintetben az igazgató ur semmiféle anyagi áldozatot nem kímél. A társulat a legnagyobb mértékben érdemli meg a pártolást és a ki eljár a nyári színpályán a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik az előadásokról és örömmel látja, hogy a nemzetközi fűrdőben egyedül a színpályán látja a magyar nép és kedélyét leghívebb tükrét, melyben üdvözöljük a művészi ambícióval eltelt nagy tehetségű s becsületes törekvésű színigazgatót, aki az idegen ajku fűrdőközönséggel is megszeretteti a magyar művészetet és törekvően, becsületesen küzd a magyar színpad jó hírnevének érdekében.“

— **Pénzügyi kinevezések és áthelyezések.** Pénzügyigazgatóságunknál több változás állt be. A pénzügyminisrér Eszenyi László pénzügyi irodatisztet Brassóba irodatiszté nevezte ki, helyébe Mikes Károlyt akinek kinevezéséről már megemlékeztünk; Hadarics Ödön számlellenőrt pedig Sopronba helyezte át, kinek helyét Udvardhely Jenő segzárdi számtisztellel töltötte be.

— **Memorandum. Nr. II.** A tanítók memorandumának közzététele miatt elfutotta a Szent Antal tüze Lőrinczy György tanfelügyelőt és hogy az ügy a tanítók között még jobban elmérgesedjék a tanfelügyelő biztatására a tanítók közül néhányan „ellen“ memorandumot adtak a tanfelügyelőhöz tanító társaik ellen Lakatos Károly mellett. Igazán már kezd ez a dolog operettszerűvé válni bizonyosságául annak, hogy megyénkben és városunkban néhány év óta a tanügy vesztit komolyságából a tanfelügyelő megye és városszerzte hirdette elégedetlenségét Lakatos igazgatói működése iránt s nem valami díszes jelzőkkel illetve működésének szellemét s e miatt éveken át meg sem látogatta a községi iskolát. A tanítók komolyan és züglődva hirdetik memorandumukban, hogy az „igazgató szelleme“ előttük ellenszenvet sőt gyűlöletet s az iskolágyre káros. Tehát az igazgató egyénisége nem változott, csak a tanfelügyelő gondolkodása változott és idomult az övéhez. A tanfelügyelő által lepcsőkondírozott igazgató újból bizalmában van a tanfelügyelőnek. Szegény tanítók! Milyenek lehetnek ők a tanfelügyelő szemében, hogy nem részesülhetnek a bizalmában. Bármily különösnek tessék is, de a jelek mutatják, a helyett, hogy a tanítók kifogásait alapos vizsgálat tárgyává tennék, taktikázás útján, a tanítóknak egymás elleni hecczelésébe akarják fullasztani ezt az ügyet. Tisztelt Törvényhatóság! Mi lesz az iskolával!? Elő az „operáló kés“-sel, a mi inkább odavaló, mint egy iskola igazgatóéba.

— **A Dalegyesület szeptemberi mulatása** minden tekintetben fényesnek ígérkezik. Ez estén többek közt szerepelni fog Schwarz Jenő hegedűművész is, aki sokat ígérő művészi pálya előtt áll; erre képesíti nagy tehetsége és briliáns technikája. A fiatal művész Vieuxtemps: Ballade et Polonaise c. hangverseny darabját adja elő. Schmoll Erzsike urhölgy, akit szép hangjáról és temperamentumos előadási képességéről előnyösen ismer a közönség, magyar dalokat énekel. A zongora kíséretet Szij Ferencz látja el. A vegyeskar oly gyönyörű énekszámokban lép fel, amelylyel bizonyosan meghódítja a dalárda pártoló közönségét. A férfikar is buzgón

készül a nem mindennapi művészi eseménynek ígérkező estére, mely szeptember 1-én, szombaton lesz.

— **Táncvizgató.** A Komáromi Ev. Ref. Ifjúsági Egyesület e hó 26-án, vasárnap, Maitz Rezső Baross-utcazi „Vigadó“ helyiségében saját alapja javára, zártkörű táncvizgató rendez. Belépő-díj: személyjegy 1 K., családjegy 2 K. A táncvizgató a sétatéri színpályán műkedvelői színi előadás előzi meg. Színre kerül: *Köszö Julia* népszínmű 3 felvonásban, írta Lukácsy Sándor. Az előadás kezdete esti 8 órakor, a tánczestélye az előadás után. Felülízetéseket köszönettel fogad s hírlapilag nyugtáz az egyesület. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik közönségünk körében, a tánczestélyre szintén sokan készülődnek, az egyesület tehát szép sikereket nézhet elé.

— **Jóváhagyás.** A Komáromi Vendéglősök és Kévések Ipartársulata szikviz előállító szövetkezetének a város közgyűlése tudvalevőleg megengedte, hogy szikvizet tüvegen a város czímerét használja. A város ezen határozatát Mészáros Zsrgmond és társai, az egyesült szikvizgyári közkereseti társaság nevében megfellebbezték, a fellebbezést azonban a belügyminisrér elutasította s a városi közgyűlés határozatát, miután az engedély megadása a városnak kizárólagos belügye — érintetlenül hagyta.

— **Temető nagykereszt avatás.** A helybeli ág. hitv. evang. egyházközönség ujonnan rendezett temetőjének nagykeresztjét Baltik Frigyes dr. dunáninneni ág. hitv. evang. egyházkerület püspöke vasárnap d. e. 11 órakor felavatja; evéghől szombat délután 3 órakor városunkba érkezik, s másnap a d. e. 10 órai istentisztelet végétével a temetőbe kivonulva az egyházközönség és előjárósága, valamint az egyházi énekkar közreműködése mellett a nagykeresztet felavatja.

— **Uj segéd lelkészek.** A hercegprímás Mészáros Jánost somorjai segédlelkészé, Tóth Kálmán ujmiséppot pedig nagymegyerre kíséretű lelkészé nevezte ki. Ugyanekkor Saláta Károly somorjai, később nagymegyeri segédlelkészt Garamkövesdre helyezte át.

— **Beiratás.** A komáromi államigazgató közönségi polgári fiúiskolában a beiratkozások szeptember hó 1., 2. és 3-án az igazgatói irodában történnek. Minden jelentkező tanuló szülője vagy azok helyettese kíséretében iskolai bizonyítvánnyal, az ujonnan jelentkezők ezenkívül keresztlevéllel és újra oltási bizonyítvánnyal kötelesek megjelenni. A tanév megnyitása szeptember 5-én lesz. A beiratásnál 6 korona beiratási, 30 fillér nyugdíjárulék és a tandíj fele lefizetendő. Tandíj 40 korona. A közönségi iskolaszékhöz címzett tandíjmentességi kérvények szeptember 1-ig a polg. fiúiskola igazgatóságánál nyújtandók be. Tandíjmentességben csak azok részesülnek, kiknek legalább jörendű iskolai bizonyítványuk van és szegénységi bizonyítványt csatolnak. A hegedű és gyorsírási tanfolyamra jelentkező tanulók a beiratások alkalmával vétetnek fel.

— **Vizsgák és beírások a győri főgimnáziumban.** A győri benzés főgimnáziumban a magán és javító vizsgálatok augusztus 29., 30. és 31-én lesznek. A javító vizsgálatra az engedélyt az igazgató adja mng aug. 29-én délután 4—5-ig. A beírások szeptember 1., 2. és 3-án lesznek. Az érettségi vizsgálatok írásbeli része szeptember 1., 3., és 4-én lesz; a szóbeli szeptember 6-án.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **Állatorvosaink gyűlése.** Az országos állatorvosok egyesületének komáromi fiókjának vasárnap tartotta közgyűlését Kisbéren Keleti József törvényhatósági kir. állatorvos elnöklése alatt. A gyűlésen számos érdeklődő vett részt, köztük Ruisz Gyula jószágigazgatóval élén az uradalmi tisztikara is. Pöschl Károly ménesintézet-i főállatorvos érdekes előadást tartott a telivér lócsaládok befolyásáról a hazai félvér tenyésztésre. Az előadás végével Weiser Károly főállatorvos kalauzolásával az állatorvosok megtekintették a ménest, a gazdaságot pedig a kerületi gazdatisztek mutatták meg a társaságnak, mely az esti órákban hagyta el Kisbért.

— **Szüreti mulatság.** A Komáromi Iparos Ifjúsági Önképző Egyesülete szokásos évi szüreti mulatságát az idén szeptember hó 9-én fogja megtartani. Az egyesület választmánya csütörtökön tartott ülésében foglalkozott a mulatság rendezésével s állapította meg annak főbb részleteit. Az egyesület ezzel is jelét adja társadalmi tevékenységének. Városunk intelligens társadalmi mindenkor szívesen kereste fel az egyesület mulatságait s hiszik, hogy ezuttal is előmozdítja a mulatság sikerét.

— **Városi gazdálkodás.** Hogy milyen gonddal és lelkiismeretességgel üzi városunk a gazdálkodást, azt keservesen érzi minden adófizető polgár, de valójában csak akkor tudja meg a nyomoruságos állapotok okait, a mikor egyes esetekről értesül. Hogy rá fizet a város a gazdálkodásra, az elvitathatlan tény és ezen senki nem is csodálkozik, ha látja miként jövedelmezett gazdaságát. Az Apályi szigetben levő gyümölcsös termését árverés útján szokta eladni a város, az idén, mint tudjuk nem volt erre árverező, hát az apályi sziget csőz megvette 100 koronáért, a gyümölcstermés pedig átlagos becslés szerint megér vagy 2000 koronát. A csőz tehát most gyümölcskereskedést folytat a piacon, a jó Istenre bízván a sziget őrzését. Más években a gútiak vették meg a termést, akkor azonban a tolvajok ellopták; azért most nem mertek árverezni. Különös ugyan, hogyha nem a csőz veszi meg akkor ellopják, de megtörtént. Ilyen gazdálkodás mellett persze a város gazdasága nem jövedelmez, ellenben kiadásai megvannak.

— **Vonat kisiklás.** Az Esztergom Fűző között elvonuló vicinálison f. hó 14-én egy kisiklás történt; négy órai késésen kívül nagyobb baleset szerencsére nem történt.

— **Hazai betegsegélyző pénztárak története.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter megígerte, hogy az új betegsegélyzői törvényjavaslatot még az ősz folyamán a Ház asztalára teszi. Ez a változás arra az elhatározásra bírta Vizkelety Sándort, az orsz. központi bizottság jegyzőjét, a „Betegsegélyző“ szerkesztőjét Győrött, hogy a régi törvények történetét megörökítse, tízennégy éves múltját föltárja, megírja a „Hazai betegsegélyző pénztárak történetét.“ Ezen mű diszkótésben 600—700 oldalon jelenik meg. Foglalkozik a pénztárak történetével, az elnökök, titkárok, főorvosok stb. életrajzával. A mű 1907. jan. havában 2 kötetben jelenik meg s ára diszkótésben 20 korona. A mű e hó 31-éig megrendelhető.

— **Ékszerlopás.** Sűrűn követik egymást csallóközből a betörések. E hó 19-én éjjel Poillák Lipót apáczaszakállasi szatócs hállószobájába hatoltak be ismeretlen tettesek, s onnan 200 korona készpénzt, egy simafedelű férfi aranyórát duplalánczsal és függelékekkel; egy női aranyórát rövid lánczsal; egy tula órát, egy nyaklánczot szívvél, egy jegy-, egy férfi- és két női gyűrűt; két pár fülbevalót, összesen 450 korona értékben elloptak. A károsult és családja csak reggel vették észre a lopást.

— **Nagy István ács iparos** elvált minden szakmába vágó munkát rendkívüli jutányos áráért jótálás mellett. Komárom Kovács-utca 1591.

— **Meglepő művészies** fa faragványokat készít Bobák Sándor szobrász Duma-Almásán. Lakosztály berendezési tárgyakban, folyton újabb művészies formákkal.

— **A Ferencz József keserűvíz** az összes hashajtószereket természetes, erőteljesen oldó-ereje folytán túlszárnyalta már. Mint adag elégséges egy boros pohárral. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Kié a Darányi liget?** Apró kedveskedések szülik a barátságot. Így gondolkodtak a városházán is, a mikor a kis-híd főnél a két ligetet létesítették, a mi bele került 5000 frtba és még egy csomó költségbe, azután elkeresztelték a miniszter nevére. — Nagy költséggel ugyan, de mégis ligetet varázsoltak a hidfőnél, most már szép is és virul, ámde zárva van és csak kiváltságosak léphetnek be a kapun, a kiknek kulcsa van, mint özv. Takátsnének. Kié tehát az a két kis liget? Miért van zárva? Hiszen a megrongálástól félteni nem lehet, mert folytonosan szem előtt van s a közelben rendőr őrszem is van. Nem csinálunk ebből diplomatiái kérdést, csak annak jellemzésére említjük fel, hogy milyen kiváltságok uralkodnak nálunk.

— **„Zenélő-Magyarország“** zeneműfolyóirat most megjelent 317-ik füzeté a következő értékes zenemű-ujdonságokat közli: I. Lányi Ernő op. 157. „Szivem Maresa ha lehet“ — városligeti csárdás, mely csárdás bár 3 napja jelent meg, máris ettől hangos egész Buda-pest és a városliget; s rövid napok mulva ez lesz országsszerre a legnépszerűbb nóta. 3 vers szakos szövegét a fiatal de nagy tehetségű poéta Sassy Csaba írta — s első versszakát érdemesnek tartjuk leközölni amely így szól:

Szivem Maresa ha lehet,
Szombat este gyere ki a ligetbe
Hagy hajtom a fejemet
Szerelmesen dobogó szívedre
Ráfaragom a legelső-lőczára
Pesti lánynak szobalánynak nincs párja
Szivem Maresa ha lehet
Szombat este gyere ki a ligetbe.

II. Egbert van Alstyn, (a „Navajó“ világhírű szerzőjétől) — „Jeminola“ amerikai induló. E pompás zeneműfolyóiratot melynek minden egyes száma 10—12 oldalra a legújabb, s népszerű zeneujdonságokat közli — minden zongorázó figyelmébe ajánljunk. Havonta két füzet és mutatványszám ára 1 korona. Előfizethetni a most folyó 28-ik félévre, valamint kimerítő árjegyzéket az eddig megjelent 316 füzetéről ingyen és bérmentve kapni — Klökner Ede a „Zenélő-Magyarország“ zeneműkiadó-hivatalban Budapest, VIII. József-körút 22/24.

— **Figyelmeztetés a levélszekrények czélszerű használatára tárgyában.** Az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a közönség nagyterjedelmű leveleit beérőszakolta a kifüggesztett postai levélszekrényekbe. E levelek terjedelmükénél fogva a szekrény belső oldal-falai közé szorultak és ezek miatt a később bedobott levelek a szekrények kiürítése alkalmával a szekrénybe maradtak. Az ilyképen beszorult levelek csak a levélszekrények időközönkénti megvizsgálása alkalmával kerültek elő és nagy késédelmet szenvedtek. Felkérjük tehát a t. cz. közönséget, hogy a levelek gyors és akadálytalan továbbítása végett, a nagyterjedelmű és súlyos, vagy szokatlan alakú leveleket ne dobja a levélgyűjtő szekrénybe, hanem a postahivatalban adja fel.

— **Burgonya-keményítő-gyár.** Szombat-helyen ötszáz ezer korona tőkével a gazdák burgonya-keményítő-gyárát létesítenek. A vállalat átveszi a már meglévő ottani árpa-gyöngy-gyárát is.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE. Egy jobb családnál, hol a tanulók németül is megtanulhatnak s az összes tantárgyakból kisegítik vidéki gyermekek teljes ellátására elfogadtatnak. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenet.

Egy előfizető. Azt kérde tőlünk, hogy Lőrincz György tanfelügyelőt miért „nagyságolják“, mert az neki nem du ál. Erre a fogas kérdésre csak azt válaszolhatjuk, hogy valószínűleg azért, a miért a bérlőt megnagyságolja a juhász az etetésnél, vagy a szatócsot a szolgálója, avagy amiért a fuvaros „hájjal“ kengeti a kocsi-tengelyt. Nem egyébb ez mint hízélgés és az emberi hiúságoknak való tömjénezés s a czimkórság kiütéseinek egyik tünete. Igaz, hogy a demokratikus gondolkodású ember elutasítja magától az őt meg nem illeto czimzést, de hát ez megint az ő hiúságától és egyéni izlésétől függ. Más magyarázatot nem adhatunk a dolgról, mert közjogunk szerint a „nagyságos“ címzés megilleti a bárókat, törvényszéki elnököket, táblabírókat, kanonokokat, kir. tanácsosokat, a tanfelügyelőtől azonban nem találunk itt semmit. Azt hisszük különben, hogy a tanítók e tekintetben egyszerűen tévedésbe estek.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannónia** könyvnyomda

4819. k. ü. sz. **A komáromi kir. ügyésztől.**
1906.

Árlejtési hirdetmény.

A komáromi kir. ügyészség felügyelete alatti kir. törvényszéki központi és a hatósága területén levő tatal, nagyigmándi, ógyallai, esztergomi és muzslai kir. járásbírósi fogházakban letartoztatottak, foglyok és rabok rendes élelmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltató étadagok és élelmi szereknek a jövő 1907. évi január 1-től 1909. évi decz. 31-ig terjedő 3 évre leendő együttes biztosítása iránt a komáromi kir. ügyészség hivatalos helyiségében folyó évi **szeptember hó 24-ik** napján délelőtt 10 órakor, zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolt nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről a vállalkozni kívánók azzal értesítettek, hogy az egykoronás bélyeggel ellátott s alábbi kellékeknek megfelelően kiállított és felszerelt zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéséig alulírt kir. ügyészségnél nyújtandók be; később érkező ajánlatok, valamint az árlejtés befejezte után tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban számokkal és betűkkel kiírva külön ajánlat teendő:

1. A rendes étadagra, 56 dekagramm kenyérral együtt:

2. A bőjti (112 dekagramm kenyér) étadagra nézve, végül:

3) A betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve, mely utóbbi ajánlatnál a számvevőileg megállapított kikiáltási árakhoz viszonyított százalékleengedés mennyisége tüntetendő ki.

A bánatpénz összegét 2000 koronában állapítom meg, mely készpénzben, vagy szabály szerint biztosítékul elfogadható érték-papírokban az ajánlatához mellékelendő, a szóbeli árlejtésben résztvenni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő, kiemeltetvén, hogy még le nem bonyolított más hasonló vállalatoknak letétben való biztosítéka, illetőleg arra való hivatkozás az előírt bánatpénzt nem pótolhatja.

Az általam nem ismert vállalkozók előéletük és vagyoni állapotuk iránt magukat a zárt ajánlatokhoz mellékelendő, illetve a szóbeli árlejtésnél bemutatandó hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A piaci árak alapján számvevőileg megállapított kikiáltási ár:

A rendes étadag és 56 dgr. kenyérré nézve 31 fillér; a bőjti (112 dgr. kenyér) adagra nézve 20 fillér; a beteg étadagok kikiáltási áráiról, valamint a részletes árlejtési feltételekről a kir. ügyészség iródjában a hivatalos órák alatt értesítés szereszhető.

Az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megemlítendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek tartja.

Komárom, 1906. augusztus 16.

CSAJÁGHY.
Kir. ügyész.

HIRDETÉSEK.

Megvételre keresek jókarban lévő íróasztalt. Czim a kiadóban.

Asztal tűzhely jó, masszív (szép konyhadisz) **ELADÓ. Breznyánszky** Komárom-Ujvárosi pályaudvar.

Okleveles tanítónő. Zongora órákat ad ugy házakban mint lakásán — Elfogad növendékeket a polgári és elemi tantárgyak oktatására. Olaj- valamint vízfestészetben oktatást ad **Lukács Hedvig**, okl. tanítónő. Komárom, Gróf Széchényi-utca 1-ső szám.

Jó és hibátlan

igavonó szamarak

4—6 évesek nagyobb mennyiségben **megvételre kerestetnek** Ajánlatokat lehetőleg németül kér a „Wiener Tierschutzverein“ Wien, I. Wildpretmarkt 5.

Alulírott felhivom a nagyrabecsült építő közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros | Telephon szám Igmándi-ut. | 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

ELSŐ RANCU

VADÁSZFEGYVEREK

a bel- és külföld leghíresebb gyáraiból.

Angol és belga sportfegyverek.

OLCSÓ ÁRAK RÉSZLETFIZETÉSRE

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Aufrecht és Goldschmied

Vadászfegyver osztálya

BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 32. SZ.

Alkalmos képzéseket keresünk.

EHRENTHAL SÁNDOR

férfi szabó. — Komárom.

Ajánlja magát minden idényre mindennemű

férfi, fiu és gyermekruhák

legizlésebb szabás s legolcsóbb árak melletti elkészítésére.

Szabadságolando katonák előzetes megrendelés esetén külön 20% árengedményben részesülnek.

EHRENTHAL SÁNDOR

Kisbaross-utca Komárom.

Ne olvassa!

hanem azonnal tegyen kísérletet a közismert Steckenpferd-féle

Liliumtejszappannal

Bergmann & Co.

Drezda és Tetschen a/E.

azelőtt Bergmanns Liliumtejszappan (2 törpével) mely megóvjá arcát hófehér szelplómentesnek s gyengéd finom színűnek.

Kapható 80 filléért.

Kovács Arisztid örökösei

gyógyszertárában Komárom.

Á propos!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű Steckenpferd-féle

Bay-Rum-mal

tulajdonos Bergmann & Co. Drezda és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schämpoving Bay-Rumja (2 törpével).

Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mellyel ezen első rendű hajviz bír.

Kapható 2 K. s üvegekben.

Kovács Arisztid örökösei

gyógyszertárában Komárom.

A PESTI NAPLÓ

ÚJ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génus javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszesen formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Nálunk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyik remek díszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve.

RAKÓCZI ALBUM

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészi díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatót is tanúságra idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képpen, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomatu képpen

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mestere bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Bpest, Andrássy-ut 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.